

HOOFSTUK 2

IMMIGRASIE NARRATIEWE

1. MOONTLIKE PERSPEKTIEWE IN REAKSIE OP VERSKILLENDE IMMIGRASIEVERHALE

1.1 Die fundamentele perspektief

Die fundamentele perspektief neem 'n absolute waarheid as voorveronderstelling. Volgens Muller (2008:2) voorsien so 'n studie 'n "God's eye view" op gebeure en 'n universele rasionaal word veronderstel. Die gevolg is dat daar slegs een teoretiese waarheid bestaan, wat ten alle koste nagevolg moet word.

Hierdie epistemologiese posisie hou sekere problematiese gevolgtrekkings in:

- Die eerste is dat die navorser se eie perspektiewe oorwaardeer word, wat tot 'n eensydige interpretasie op gebeure lei.
- Tweedens hou hierdie benadering die gevaar in dat ander perspektiewe en benaderings as 'n moontlike gevaar en bedreiging ervaar kan word, omrede dit die absolute waarheid wat veronderstel word, bedreig.

- Derdens is dit die skrywer se opinie dat 'n sekere openheid om interaktief na die verhale wat vertel word, te luister, verloor word met hierdie benadering.

1.2 Die nie-fundamentele perspektief

Hierdie perspektief is presies die teenoorgestelde van die eersgenoemde. 'n Universele waarheid word absoluut betwis en hierdie benadering argumenteer dat daar net diversiteit bestaan. Die post-moderne benadering en spesifiek die verstaan van kennis/mag van Foucault bevraagteken ten alle koste 'n fundamentele invalshoek. Die diversiteit van sienings word altyd in ag geneem en daar is geen veronderstelling dat een van die benaderings verhewe bo die ander is nie. Sodoende word 'n demokrasie van gedagtes bewerk en die kennis/mag van een benadering tot die ander word verminder (Tatusko, 2005:114).

Hierdie nie-fundamentele of anti-fundamentele benadering maak die inter-dissiplinêre gesprek meer kompleks. Alhoewel daar 'n groter openheid ten opsigte van ander dissiplines bestaan, word konstruktiewe gesprekke nie gestimuleer nie. Die een benadering is daarop uit om die ander benadering verkeerd te bewys in 'n situasie wat altyd vloeibaar, relatief en subjektief vanuit 'n eie perspektief beskryf word.

1.3 Die post-fundamentele perspektief

Die post-fundamentele benadering is sensitief vir die gevaar van relativiteit asook 'n eensydige subjektiewe interpretasie van gebeure. Verder is die post-

fundamentele benadering ook versigtig vir enige universele rasionaal en 'n rigiditeit ten opsigte van interpretasie (Muller, 2008:4).

Van Huyssteen (2007:19) beweer dat die post-fundamentele benadering 'n werkbare en verantwoordelike wyse van interpretasie is en 'n inter-dissiplinêre gesprek moontlik maak.

Die post-fundamentele benadering luister in die eerste plek na die verhale van mense in werklike lewensituasies. Hierdie benadering beskryf nie maar net 'n algemene konteks nie, maar dit konfronteer die leser met 'n spesifieke en konkrete situasie.

Van Huyssteen (2007:19) wys daarop dat die post-fundamentele benadering epistemologies gevorm word deur tradisie. In hierdie studie speel tradisie en spesifiek kerklike tradisie 'n rol, aangesien daar 'n balans tussen die interpretasie van die immigrasie-ervaring en die kerklike tradisie waaruit Suid-Afrikaansgebore gelowiges immigrer, bestaan. Daar vind 'n klemverskuiwing vanaf die individuele interpretasie na 'n sosiale diskoers plaas. Hier is dus sprake van 'n nuwe epistemologie in die psigologiese en sosiale wetenskappe, terwyl die prakties-teologiese bydrae deel vorm van die inter-dissiplinêre gesprek. Sodoende word 'n oop dialoog gestimuleer en word daar verder beweeg as net 'n subjektiewe teologiese veld van studie.

Hierdie studie vind binne die post-fundamentele benadering plaas, soos hierbo beskryf en hoofstuk twee word binne hierdie raamwerk daaraan gewy om te luister na die verskillende verhale van Suid-Afrikaansgebore immigrante na Brisbane, Australië.

2. 'N POST-FUNDAMENTELE PERSPEKTIEF OP DIE IMMIGRASIEVERHALE VAN GEBORE SUID-AFRIKANERS IN BRISBANE, AUSTRALIË

Hierdie inter-dissiplinêre studie veronderstel 'n proses wat begin deur allereers te luister na die verhale van mense wat vanuit Suid-Afrika geïmmigreer het na Brisbane en 'n behoefte aan 'n nuwe geloofsgemeenskap in Australië ontwikkel het, te midde van 'n totale verandering in lewenstyl.

Hier volg die verhale van Johan en Ansie van Zyl, Ben en Jackie de Vos, Pieter en Karien Venter, Anton en Suzet Muller en Jaco en Linda Botha¹.

2.1 Immigrasie-verhaal van Johan en Ansie van Zyl

Johan en Ansie is eers getroud nadat hulle die skuif na Brisbane gemaak het. Ansie het aanvanklik 'n Sabbatsjaar geneem en in Perth (Wes-Australië) by vriende gaan woon. Sy het nooit 'n rasonale besluit geneem om te immigreer nie. Ansie het besluit om die Sabbatsjaar te neem, nadat sy deur 'n egskeiding in Suid-Afrika gegaan het. Haar ouers was baie ondersteunend. In hierdie tyd het sy begin met 'n MBA en wou dit finaliseer. Na twee jaar in Australië het sy die besluit geneem om nie weer permanent na Suid-Afrika terug te keer nie.

¹ Skuilname is gebruik om vertroulikheid te verseker

Johan het, vanweë sy besigheidsbelange in Suid-Afrika, baie gereis tussen Perth en Suid-Afrika. Hy het in hierdie tyd gereeld by Ansie in Perth gekuier. 'n Firma in Brisbane het toe aan haar 'n werksaanbod gemaak, wat sy aanvaar het. In hierdie tyd het hulle besluit om in Suid-Afrika te trou en daarna na Brisbane te verhuis. Dit was vir hulle 'n groot besluit en die lewenswyse in Brisbane was totaal anders as die lewe wat hulle in Perth geken het. Hulle het ook in hierdie tyd permanente verblyfreg in Australië verkry.

In Perth was hulle nie kerklik aktief nie. Ansie wou nie enige kerk bywoon nie. Sy het seergekry in die kerk ten tye van haar egskeiding en het gevoel dat sy dit op haar manier wou verwerk. Afrikaanse mense het hulle by geleentheid uitgenooi na die 'Christian Reformed Church' in Mansfield, Brisbane. Die eerste drie maande by die kerk was veral vir Ansie baie moeilik en die inskakeling by die gemeente het tyd geneem. Sy getuig dat sy in hierdie tyd weer tot bekering gekom het. Die leraar van die gemeente, haar man, Johan, en die geloofsgemeenskap het 'n positiewe rol gespeel om haar te ondersteun om 'n nuwe verbintenis met Jesus Christus te maak. Dit was vir haar 'n saak van erns.

Sy het aanvanklik nie besef dat die gemeente in Mansfield 'n Gereformeerde Kerk is nie. Die rede vir hulle om in te skakel het ook nie te make gehad met die feit dat daar baie Afrikaanssprekendes in die gemeente is nie. Ansie sê dat hulle aanvanklik ingeskakel het omdat die leraar en die gemeente "real" was. Hulle het al hoe meer begin betrokke raak en hulle inskakeling by 'n selgroep in die gemeente was 'n positiewe stap in hulle geloofslewe. Ansie en Johan het ooreengekom dat hulle albei van 'n kerk moet hou, alvorens hulle lidmate sou word. Hulle was gevolglik vir 'n lang tyd ook nie in Mansfield lidmate van die gemeente nie, alhoewel hulle die eredienste bygewoon het. Die aanbiddingstyl was vir hulle belangrik en vanweë die rustige en nederige manier van aanbidding, het hulle besluit om as lidmate van Mansfield gemeente aan te sluit.

Die Van Zyl-gesin hou van die lewenskwaliteit wat Australië bied. Die onbesorgde lewenstyl en veiligheid waarin Ansie aanvanklik as enkelma kon leef, was vir haar belangrik. Noudat sy en Johan getroud is, is dit steeds 'n voorreg om sorgeloos te leef. Hulle was op velerlei vlakke in Suid-Afrika baie betrokke, selfs in die politiek. Politiek is egter nou nie meer vir hulle belangrik nie. “Dis baie meer gemaklik hier. Daar is nie regtig politieke brandpunte nie”, merk Johan op. Ansie getuig dat rassisme in haar lewe iets is wat sy op geestelik vlak moes hanteer. Australië het aan haar die geleentheid gebied om in haar geloofslewe daardeur te werk. Die lewenstyl in Brisbane is meer gemeenskapsgefokus teenoor die individuele fokus wat sy in Suid-Afrika beleef het.

Ansie voel dat, alhoewel gemeenskappe in Australië meer homogeen is as in Suid-Afrika, Australië 'n demokrasie is en nie sosialisties is nie. Sy is wel van mening dat die “tall poppy” sindroom baie immigrante uit Suid-Afrika hinder, veral wanneer hulle aanvanklik in Australië voet aan wal sit. Sy verduidelik hierdie sindroom as dat baie Suid-Afrikaners sukkel met die gedagte dat almal eenders hanteer word in Australië. Daar is nie 'n sterk klasseverskil in enige opsig nie. Johan sien egter meer sosialistiese eienskappe in die regering van Australië. Hy noem die wyse waarop die belasting uitgewerk word as 'n voorbeeld.

Hulle beleef die inskakeling in die Australiese kultuur as maklik en met baie raakpunte wanneer dit met die Afrikaanssprekende Suid-Afrikaanse kultuur vergelyk word. Johan en Ansie besef egter dat die meeste van hulle vriende Afrikaanssprekend is en dat hulle dus tog onwetend sukkel om te integreer in die Australiese kultuur. Hulle sou meer tyd en energie wou spandeer aan Australiese vriende. Hulle is van mening dat hulle seun, Riaan, as kind makliker integreer en sy vriendekring sluit definitief meer Australiërs in. Tog is Riaan steeds trots op sy Suid-Afrikaanse herkoms. Johan merk grappenderwys op dat, alhoewel dit vir hom ondenkbaar was dat hyself ooit 'n ander rugbyspan as die 'Blou Bulle' sou ondersteun, hy nou al die 'Reds' as Super 14-rugbyspan begin ondersteun.

Die feit dat hulle permanente verblyfreg gekry het, het gehelp in hulle uiteindelijke besluit om te immigrer. Alhoewel die gevolg was dat hulle lank moes wag vir hulle meubels uit Suid-Afrika, sê Ansie dat die positiewe van hulle situasie was dat “daar geen trane op die lughawe gestort is nie”. Hulle was ook bevoorreg om elke jaar te kon terugvlieg na Suid-Afrika. Johan was vanweë sy besigheidsbelange gedurende die eerste jaar ongeveer vier maal terug. Hulle beskou dit dus dat hulle stuk-stuk geïmmigreer het. Dit het goed gewerk, maar het ook sy eie spanning tot gevolg gehad. Om vanaf Perth na Brisbane te verhuis, was ‘n tweede groot trek en dit het veroorsaak dat Riaan nog ‘n keer ontwortel is en van skool moes verwissel. Hulle het egter daarin geslaag om, te midde van die besluit om te immigrer, goeie verhoudings met hulle familie en vriende in Suid-Afrika te behou.

Wat hulle werksituasies aanbetref is Johan met iets heeltemal anders besig in Australië. Hy was betrokke in die Regte in Suid-Afrika, maar het besluit om homself in die besigheidswêreld te begewe in Australië. Hy is egter tans besig om weer in die Regte te studeer. Die regstelsel in Australië verskil heeltemal van die Suid-Afrikaanse regstelsel. Indien Johan weer in die regsomgewing wil werk, word daar van hom verwag om Australiese kwalifikasies te bekom.

Ansie was ‘n advokaat in Suid-Afrika. Sy het vir die eerste agt maande in Perth nie gewerk nie. Sy sien nie kans om verder te studeer nie en het besluit om eerder ‘n ondersteunende rol in haar werksituasie, wat ook in die regslyn is, te speel. Ansie hou daarvan dat almal ‘n gelyke kans (“fair go”) kry in Australië. Sy mis nie die status wat sy moes prysgee nie. Sy hou van die Australiërs, van hulle sin vir humor en die feit dat almal as gelykes gesien word. Ansie sê: “Hulle neem verantwoordelikheid vir mekaar.” Haar bekommernis oor die groot hoeveelheid Suid-Afrikaners by die kerk kom grappenderwys na vore: “Daar is te veel 4x4’s in die parkeerarea”, wat vir haar steeds ‘n individuele lewenstyl beteken.

Ansie wil uitreik na nuwe Suid-Afrikaners, maar vind dat die sterk “Suid-Afrikaanse manier van doen” haar partymaal dwars in die krop steek. Sy voel dat Mansfield-gemeente beskerm moet word om nie ‘n leë, hol kerk te word nie. Ansie en Johan het albei ‘n roeping om as diensbare leiers in die gemeente en gemeenskap op te tree. Hulle voel albei dat die Suid-Afrikaners ‘n impak op die Australiese samelewing het. Johan praat van die ouer dame in Perth wat hulle rusbank gekoop het en toe opgemerk het: “Ek hou van die Suid-Afrikaners, want hulle gaan kerk toe.”

“Gelowige Suid-Afrikaners sukkel om die geloofsprong te maak om nederig te wees,” merk Ansie op. As Christen sien sy dit duidelik, maar erken dat sy self met nederigheid sukkel. “Statusbehepthed kan veroorsaak dat Suid-Afrikaners ‘n negatiewe impak op die samelewing kan hê. Ons aksent klink vir hulle hoogdrawend. Hulle beleef die Suid-Afrikaners maklik as arrogant”.

Volgens Johan en Ansie is daar ten slotte groot kultuurverskille tussen Suid-Afrikaners en Australiërs. Ansie sê dat sy dit beleef dat die ongelowige Aussies haar soms vanweë haar geloof te na kom. Sy vertel hoe sy eenmaal by die werk moes opstaan vir haar geloof, maar nadat sy haar standpunt gestel het, het hulle haar wel daarvoor gerespekteer. Immigrasie is moeilik maar die moeite werd vir hulle as gesin. Hulle is, te midde van die kultuurverskille wat hulle beleef, baie gelukkig in Australië.

2.2 Immigrasieverhaal van Ben en Jackie de Vos

Ben en Jackie de Vos het vyf jaar voordat hulle uiteindelik geïmmigreer het, begin om daarvoor te gesels en te bid, met die doel om die immigrasiebesluit te

deurdink. Vir Ben was daar spesifieke politieke vertrekpunte wat 'n skuif na Australië sou regverdig. Hy het regstellende aksie by 'n groot firma waar hy werksaam was beleef en het aanvanklik die besluit geneem om vir 'n kleiner firma te begin werk. Die wetgewing het uiteindelik egter ook die kleiner firma ingehaal en dit het hom op 'n punt in sy lewe gebring waar hy die volgende uitlating gemaak het en steeds sterk daaroor voel: “Ek kan nie vrede maak met die onregverdigheid nie...”

Jackie ondersteun Ben se kognitiewe besluitnemingsproses om te immigrer, alhoewel haar besluit baie meer op emosionele gronde berus. Sy voel dat immigrasie absoluut die moeite werd was ter wille van die kinders. Hulle het twee jong kinders en die vryhede wat hulle in Australië geniet maak haar baie gelukkig. Sy is bedags tuis en pas die kinders op. Dit is vir hulle moontlik om uit te gaan na 'n plaaslike parkie, waar die kinders ure se pret het, sonder dat sy bedreig voel of vrees beleef ten opsigte van hulle veiligheid. Die feit dat die kinders lekker speel laat haar goed voel en in gesprekke met ander mense word dit duidelik dat soos wat die kinders groter word, daar baie meer geleenthede vir hulle sal oopgaan. Dit laat haar op haar gemak voel oor die besluit om na Australië te immigrer.

Ben en Jackie het hul familie eers ingelig dat hulle na Australië gaan verhuis nadat hulle permanente verblyfreg gekry het. Ben se ouers was positief oor hulle besluit en het hulle hierin ondersteun, alhoewel sy ma op daardie stadium in 'n verswakte gesondheidstoestand was. Ben se pa het die saak finaal hanteer met die volgende uitspraak: “Ek kan nie 'n rede sien hoekom julle nie moet immigrer nie.” Ben se ouers het wel later laat blyk dat hulle baie verlang na die kleinkinders en gevoelens van hartseer beleef. Ben bel een maal per week huis toe, al is dit net vir vyf minute. Hy beleef dit dat sy verhouding met sy pa nooit 'n hegte verhouding was nie, maar dat dit steeds vir hom belangrik is om weekliks kontak te maak. Hy kommunikeer met sy suster verkieslik deur middel van e-posse, met die doel om die onkoste so laag as moontlik te hou.

Jackie se ma is soms opstandig oor die onregverdigheid daarvan dat die kleinkinders so ver van hulle af woon. Sy probeer om alles wat die kinders doen so goed as moontlik te kommunikeer deurdat sy elke dag 'n e-pos skryf en aan die einde van die week aan haar broer in Suid-Afrika stuur, wat dit dan na haar ma neem. Haar ma skryf dan fisies terug, haar broer skandeer die briewe en e-pos dit weer aan Jackie.

Hulle immigrasieverhaal begin met min kennis oor Australië. Hulle het besluit om die permanente verblyfreg te aktiveer deur eers in Australië as toeriste te kom kuier en die land te verken. Die uitkoms van die vakansie was 'n kognitiewe besluit om te immigrer. Die Engelse spreektaal het die land toeganklik gemaak. Om aan 'n kerk te behoort sou vir hulle belangrik wees, maar die besoek aan 'n Afrikaanse kerk in Brisbane was vir hulle 'n morbiede belewenis. Die rede hiervoor is dat Ben en Jackie die oud-Suid-Afrikaners by die kerk negatief beleef het omdat hulle net gekla het oor die swaarkry van immigrasie en hulle verlange na Suid-Afrika. Verder het hulle vanaf Sydney na Adelaide 'n treinreis deur Australië onderneem en hulle belewenis was dat die ouer persone wat die reis meegemaak het, dieselfde gelyk het as mense in Suid-Afrika. Behalwe vir die negatiewe kerk-ervaring het hulle lekker gekuier en met 'n goeie gevoel oor Australië na Suid-Afrika teruggekeer. Hulle het egter geweet dit anders sal wees om in Australië te woon en werk in vergelyking met die vakansie-ervaring wat hulle gehad het.

Die emosies in Jackie se gemoed het hoog geloop toe sy uiteindelik op die vliegtuig terug na Australië besef het dat die realiteit van immigrasie 'n werklikheid geword het. Vir Ben was dit anders - die wete dat hy nie werk het nie, het hom bekommer. Dit het hom ongemaklik gelaat dat hy wel probeer aansoek doen het vir werk deur middel van die internet, maar dat sy pogings onsuksesvol was. Nadat hulle in Australië aangeland het, het hy tog vinnig werk

gekry en is steeds gelukkig in dieselfde pos na drie jaar in die land. Die feit dat hy so vinnig werk gekry het, skryf hy aan baie gebed toe. Sy opmerking hieroor spreek boekdele: “Ek kan die Here se hand sien in ons hele immigrasie proses.” Hy verduidelik egter dat dit nie vir hulle ‘n roeping was om te verhuis en ‘n nuwe begin in Brisbane te maak nie. Dit was uit en uit ‘n kognitiewe besluit – ook die stad wat hulle gekies het om in te kom woon, is met goeie rede gekies as ontwikkelende stad in ‘n staat waar die bevolking in ‘n groeifase is.

Op ‘n geestelike vlak verduidelik Ben dat dit vir hom binne die Here se wil is om sy gesin te versorg na die beste van sy vermoë. Gebed speel ‘n belangrike rol in hulle lewens, maak nie saak of hulle in Suid-Afrika of in Australië woon nie. Hy het ‘n belewenis van dankbaarheid teenoor die Here omdat sy werksomstandighede goed is, hy ‘n goeie salaris verdien en hulle in ‘n goeie huis woon. Dit alles word egter gesien teen die realiteit dat hy op ‘n professionele vlak waarskynlik ‘n skuif teruggeneem het.

Die proses om eiendom in Australië te bekom het Jackie laat vra: “Wat vang ons aan?” Volgens haar was huiskoop ‘n totale nuwe ondervinding en ‘n “groot en moeilike proses.” Daar was tye wat hulle moedeloos gesukkel was. Op ‘n dag, nadat Ben ‘n huisveiling gaan bywoon het, het hy by ‘n bordjie verbygery wat aangedui het dat die spesifieke huis privaat te koop was. Die opvolgoproep het ‘n baie positiewe belewenis tot gevolg gehad en hy kon ‘n aanbod maak en slegs hand skud op die aanbod, omrede daar geen kontrak beskikbaar was nie. Die volgende dag is die kontrak opgestel en hulle is tans baie gelukkig in die huis. Hulle albei beleef dit dat die Here se seën op hulle rus in hulle huis.

Ben en Jackie het aanvanklik eers by Suid-Afrikaanse vriende gebly. Hierdie ervaring het hulle laat deel in hulle vriende se lewe in Brisbane. Hulle vriende was deel van die ‘Christian Reformed Church’ in Mansfield, Brisbane, en het vir

Ben en Jackie uitgenooi om die eredienste saam met hulle by te woon. Hulle het onmiddelik deel gevoel van die geloofsgemeenskap.

Hulle is uitgenooi om 'n kleingroep aan huis van hulle vriende saam met ander gebore Suid-Afrikaners by te woon. Vir Ben en Jackie is dit 'n voorreg om soms net Afrikaans te kan praat in 'n land waarin Engels die enigste amptelike taal is. Dit was vir hulle 'n belewenis om in 'n kleingroep saam met ander gelowiges, wat saam deur die immigrasieproses gaan, in te skakel. Goeie vriendskappe word op hierdie wyse gesluit.

Die kleingroep-dinamiek het heelwat van die selgroep waarvan hulle deel was in Pretoria, verskil. In Pretoria was hulle vir tien jaar saam met vriende in dieselfde groep. Die verhaal in Brisbane is egter anders. Die evangelisasie-gerigte selgroepe bestaan juis met die doel om uit te reik en kapasiteit te skep vir nuwe mense wat inskakel in die geloofsgemeenskap. Ben is reeds 'n diensleier van 'n nuutgevormde groep in die gemeente. Die rede hiervoor is direk herleibaar na die leierskap van die selgroepleier waarvan hulle eers deel was, wat dit van dag een af duidelik gemaak het dat die bestaansreg van selgroepe juis daarin lê dat daar 'n proses van vermenigvuldiging moet plaasvind. Ben en Jackie beleef die vriendskappe van die eerste selgroep as opreg en is steeds vriende met almal, alhoewel hulle deel vorm van 'n nuwe groep en nou op hierdie wyse uitreik na ander nuwe immigrante wat hulle woning in Brisbane kom maak.

Volgens Ben toon die Australiese kultuur baie diversiteit. Sy onmiddelike werkskring bestaan uit vyf mense, waarvan net een 'n gebore Australiër is. Om in hierdie groep aanvaar te word as enigste Suid-Afrikaner is dus maklik en eenvoudig. Sy ervaring is dat indien jy 'n gebore Queenslander is, dinge anders lyk. Die Queenslanders (die staat waarvan Brisbane die hoofstad is) is geneig om eksklusiewe vriendekringe te hê. Ben skryf dit toe aan die feit dat so baie mense uit ander state van Australië na Queensland verhuis.

Om die Australiese kultuur beter verstaan, lees Ben die aanlyn-koerante. Opvallend in die geselskolomme is die openlike vyandigheid teenoor Christene. Hierdie amper humanistiese beklemtoning en stroming teen die Christendom is vir hom een van die wesenlike verskille met die Afrikaanse kultuur waaraan hy in Suid-Afrika gewoond was.

‘n Ander opvallende verskil is die dissipline en opvoeding van kinders. Die gemiddelde Suid-Afrikaner ontvang volgens Ben en Jackie ‘n baie strenger opvoeding. Hierdie verskille is volgens hulle egter ‘n goeie geleentheid om te getuig deur optrede eerder as deur woorde.

Volgens Jackie laat jou kleredrag jou uitstaan as Suid-Afrikaner. Aanvanklik het sy dit beleef dat Suid-Afrikaners meer formeel aantrek, maar later het sy besef dat die weer in Australië veroorsaak dat mense meer informeel aantrek – selfs wanneer hulle kerk toe gaan, maar ook in hulle alledaagse lewe. Haar reaksie hierop was om ‘n praktiese aanpassing te maak en koeler klere koop.

Opsommend kan gesê word dat dit Ben en Jackie se belewenis is dat Australiërs ‘n positiewe belewenis en ingesteldheid teenoor gebore Suid-Afrikaners het, wat in Brisbane aanland en ‘n nuwe lewe hier begin.

Dit het lank geneem voordat Ben en Jackie agtergekom het dat dit ‘n gereformeerde kerk was waarby hulle ingeskakel het en hulle is baie gemaklik daarmee dat dogma nie op die voorgrond is nie. Die Engelse voertaal was aanvanklik ‘n probleem vir die kinders by die kategese omdat hulle nie die leidster kon verstaan nie. Dit het probleme veroorsaak omdat dit voorgekom het asof hulle kinders ongehoorsaam was. Tydsverloop het hierdie situasie egter

reggestel en die kinders skakel gemaklik in en kuier lekker, ook saam met Engelssprekende maatjies.

Ben en Jackie sê dat vriende uit Suid-Afrika hulle dikwels gevra het: “Hoe is dit in Australië?” Hulle het besluit om te antwoord: “Vra ons na twee jaar.” Nou is hulle al langer as twee jaar in Australië en hulle som dit as volg op: Ben sê: “In South Africa you can have anything money can buy; in Australia you can have everything money can’t buy.” Jackie voeg by: “Kinders kan kinders wees, sonder om bang te wees.”

Opsommend kan gesê word dat dit Ben en Jackie se belewenis is dat Australiërs ‘n positiewe ingesteldheid teenoor gebore Suid-Afrikaners, wat in Brisbane aanland en ‘n nuwe lewe hier begin, het.

2.3 Immigrasieverhaal van Pieter en Karien Venter

Karien begin die verhaal deur te sê dat Pieter een oggend opgestaan het met die gedagte dat hulle na Australië moet immigrer. Daar was geen spesifieke gebeurtenis wat hulle genoodsaak het om die besluit te neem om te immigrer nie. Pieter het doodgewoon inisiatief geneem en die groter prentjie in Suid-Afrika het hom oortuig om na Brisbane te immigrer.

Hierdie besluit het oor ‘n lang tyd vorm aangeneem en hulle getuig dat daar ‘n reeks voorwaardes aan die besluit gekoppel was. Eerstens het Pieter gevoel dat hy nie in die besigheidswêreld kon wees indien die regering hom sou dwing om mense in diens te neem nie. Hulle wou ook eers permanente verblyfreg in Australië hê, ten einde te verseker dat hulle met gemoedsrus kon immigrer.

Verder was dit vir Pieter belangrik om sy banksake oor die internet in Suid-Afrika instand te kon hou. Laastens moes dit moontlik wees om sy besigheidsbelange in Suid-Afrika vanuit Australië te kon bestuur.

Met al hierdie praktiese dinge in plek was die keuse om te immigrer vir die Venters baie maklik. Die praktyk val soos volg uiteen: Hulle het nog sterk bande met Suid-Afrika op baie raakvlakke. Pieter vlieg elke twee tot drie maande na Suid-Afrika, soos wat sy besigheidsbelange dit vereis. Verder gebruik hy 'Skype' om in kontak te bly met die bestuurders van sy ondernemings in Suid-Afrika. Hy werk hoofsaaklik smiddae en saans tot laat om die tydsverskil tussen Suid-Afrika en Australië die hoof te bied.

As voorbeeld van hierdie werkswyse, beskryf Pieter dit soos volg: "Gister het ek 'n vergadering gehad met die doel om 'n produk in te voer uit China. Ons was vier mense betrokke by die onderhandelinge, waarvan ek in Australië was, twee vennote in Suid-Afrika en iemand anders in China." Pieter sê dat globalisering 'n groot rol speel in hoe mense deesdae besigheid doen en daar is talle tegnologiese moontlikhede wat hy vanuit Australië kan gebruik, om in kontak te bly met mense regoor die wêreld.

Karien se ouers was negatief oor hulle besluit om na Brisbane te verhuis en nou, selfs na vier jaar, het daar nie veel verander nie. Haar ouers verkies om nie oor die onderwerp van immigrasie te praat nie. Albei partye hou egter die verhouding in stand, maar die immigrasie-onderwerp word nie aangespreek nie. Volgens Karien plaas dit stremming op die verhouding. Aanvanklik het Pieter dit beleef dat die skoonfamilie hom as die sondebok sien, wat hulle kind en kleinkinders van hulle af weggeneem het. Pieter maak egter 'n punt daarvan om saam met die familie te kuier en selfs saam te gaan vakansie hou, wanneer hulle in Suid-Afrika is. Karien se ouers het met hulle laaste besoek die opmerking gemaak dat hulle die kleinkinders vanuit Australië nou meer as die kleinkinders in Suid-Afrika

sien, want hulle kuier vir langer tydperke by ouma en oupa as wat die kleinkinders in Suid-Afrika kan doen. Karien sê dat hulle solank as wat hulle dit kan bekostig en hulle ouers nog leef, ten minste een maal per jaar in Suid-Afrika sal gaan kuier.

Pieter se ma voel dit was die regte besluit vir hulle om te immigrer. Dit was vir haar jammer om hulle te sien gaan, maar sy ondersteun hulle en het selfs al kom kuier in Australië. Die kinders het al vier goed aangepas. Karien en Pieter was van die eerste dag af gelukkig en hulle het geen aanpassingsprobleme ondervind nie. Pieter sê dat die eerste maand in Australië vir mense soos 'n wittebrood is. Hulle koop nuwe goed en hou letterlik vakansie in 'n nuwe land met 'n gevoel van energie en opgewondenheid. Vir hom voel dit steeds so. Hy skryf dit toe aan die feit dat hulle die skuif baie goed beplan het. Hulle het vooraf verskeie besoeke afgelê en kom kyk hoe Australië lyk met die doel om hulself voor te berei vir die skuif. Hulle het geen verwagtinge gehad wat nie gerealiseer het nie, omrede hulle van die begin af baie realisties was en besef het dat Australië ook nie perfek is nie. Hulle het ook gelukkig twee stelle ou Suid-Afrikaanse vriende hier in Brisbane ontmoet. Albei gesinne het vanaf Perth na Brisbane verhuis, net voordat die Venters vanuit Pretoria na Brisbane getrek het. Vriendskapsbande is en was vir hulle baie belangrik.

Hulle het aanvanklik eers in 'n multi-denominasionele Afrikaanse gemeente aanbid. Dit was volgens Pieter en Karien 'n "sombere situasie" – daar was baie mense wat swaar gekry het en gevolglik het hulle Sondae by die kerk teenoor mekaar gekla. Pieter wou egter nie 'n sombere situasie met kerk assosieer nie. Hulle het toe 'n groot charismatiese kerk bygewoon, wat 'n sterk verbintenis het met die skool waar hulle kinders skoolgaan. Die kerk was egter te groot en die musiek was vir hulle oorverdoewend en hulle was ook nie gemaklik met die bedieningstyl nie. Gedurende hierdie tyd was daar baie prediking oor geld en die finansiële situasie van die kerk. Tydens die laaste erediens het die prediker nie eers uit die Bybel gelees nie en dit het hulle dwars in die krop gestee. Die

hoofdoel van die gemeente was die hoeveelheid bekeerlinge wat aan die gemeente toegevoeg word en hulle het dit beleef dat bestaande Christene onversorg gelaat word. Die 'Christian Reformed Church' in Mansfield het aan hulle 'n geestelike tuiste gebied, sowel as die geleentheid om geestelik te groei. Die feit dat daar heelwat Suid-Afrikaners is wat by die gemeente saamkom is 'n positiewe kenmerk van die kerk, maar dit is nie vir hulle 'n voorwaarde vir lidmaatskap nie. Hulle skryf die groot hoeveelheid Suid-Afrikaners by die gemeente daaraan toe dat die meeste van hulle uit 'n gereformeerde agtergrond in Suid-Afrika gekom het. Pieter en Karien hou van die balans in die gemeente wat 'n familiediens met Engels as voertaal het en wat volgens hulle goed is vir die kinders, maar wat ook op 'n maandelikse basis 'n Afrikaanse uitreik-erediens het.

Karien vind goeie aanklank by die visie van die geloofsgemeenskap in Mansfield en spesifiek die uitreikbediening wat op diensbare leierskap gebou word. Sy is dan ook een van die eerste leiers in die gemeente wat deur middel van vermenigvuldiging van haar selgroep die kapasiteit geskep het om nuwe mense in die gemeente te verwelkom en te laat tuiskom in nuutgevormde groepe. Hierdie proses help baie nuwe aankomelinge, hoofsaaklik uit Suid-Afrika, maar ook vanuit ander dele van die wêreld. Pieter en Karien besef hierdie kleingroepbediening is die uitleef van hulle roeping. Dit is vir hulle 'n voorreg om op 'n persoonlike wyse nuwe Suid-Afrikaners op hulle voete te help en aan te moedig om weer ander te help, want immigrasie is nie 'n maklike proses nie en mense wat nuut in Brisbane aankom, het geen ondersteuningsnetwerk nie.

Karien beskryf haar lewenstyl met 'n 80/20 vergelyking. In Suid-Afrika het wasgoed, huiswerk en werk ongeveer 20% van haar tyd opgeneem. Ontspanning, vriende, sport en kuier het 80% van haar tyd in beslag geneem. Australië is presies die teenoorgestelde. Haar huis is nie so skoon en netjies nie, maar sy doen baie meer in die plaaslike gemeenskap en is meer betrokke by allerlei aktiwiteite. Karien beleef haar werksplek as positief en ook 'n geleentheid om te integreer in die Australiese gemeenskap.

Pieter is nou meer by die huis as in Suid-Afrika. Sy kantoor funksioneer vanuit die huis en hy maak baie staat op die internet, telefoon en hedendaagse tegnologie. Sy besigheidsbelange in Suid-Afrika neem baie tyd en energie in beslag. Hy sal uiteindelik nuwe geleenthede in Australië identifiseer en sy besighede geleidelik oorskuif.

Hulle glo dat hulle kinders meer geleenthede in Brisbane het teenoor wat hulle sou gehad het in Pretoria. Pieter verwoord dit soos volg: "Daar is 'n beter toekoms vir die kinders en oor twintig jaar sal hulle hier 'n beter lewe kan maak en ook die vryheid hê om hulle eie familielewe met 'n hoë lewenskwaliteit te konstrueer." Die Venter-gesin het Australië op 'n besondere manier ontdek deur middel van talle skooltoere waarop die kinders kon gaan en hulle as ouers het baie daarvan kon meemaak. Dit was vir hulle een groot avontuur. Integrasie in die Australiese kultuur is vir hulle maklik en positief. Hulle sê dat die Afrikaanse aksent waarmee hulle Engels praat in hulle guns werk. Hulle het egter nie genoeg energie en tyd om te bestee aan vriendskappe met Australiërs nie. Dit laat hulle skuldig voel. Die kinders integreer egter beter en hulle het meer gebalanseerde vriendskappe met Suid-Afrikaners, sowel as Australiërs.

Afrikaans bly egter vir hulle belangrik en almal in die huis praat Afrikaans met mekaar. Dit is elke kind se eie keuse om Afrikaans te praat. Karien se pa het 'n doktorsgraad in Afrikaans en komplimenteer hulle kinders gereeld oor hulle goeie Afrikaanse taalgebruik wat te midde van hulle immigrasie-verhaal behoue gebly het.

Die Venters glo dat die Here 'n plan het met die groot aantal Suid-Afrikaners in Australië. Hulle glo dat ons in Suid-Afrika te gemaklik in ons geloofslewe is. Ons aanvaar dat almal Chrsitene is, maar in Australië is dit anders. Jy moet opstaan

vir jou Christenskap. Hulle glo die Suid-Afrikaners sal oor vyftig jaar, soos die Hollanders wat na Australië geïmmigreer het in die 1950s, 'n soortgelyke impak op die samelewing hê. Die Hollanders het 'n unieke gereformeerde kerk (Christian Reformed Church of Australia) gestig, wat goed in die Australiese samelewing geïntegreer het en talle Suid-Afrikaners raak nou betrokke by hierdie selfde gereformeerde kerk (soos die gemeente in Mansfield in Brisbane).

Karien besef dat hulle deur middel van hulle Bybelstudie die leiding van die Here deurentyd gehad het en dat hulle nie sonder die Here se leiding sou kon immigrer nie. Hulle geloofsperspektief word gevind in die feit dat hulle gehoorsaam was aan die Here se wil. Karien sê ook dat hulle bereid is om terug te gaan na Suid-Afrika, as die Here hulle so sou lei. Sy merk op: “Hierdie aardse lewe is in elk geval net 'n tydelike bestaan...”

Hulle sien 'n duidelike verskil tussen 'n gelowige en 'n ongelowige persoon se belewenis van immigrasie. 'n Ongelowige persoon hanteer die hele saak op sy eie. Sy eie denke en daede bepaal die uitkomst in elke situasie. 'n Gelowige mens sien die Here se hand in alles. Daar is baie ongelowige mense in Australië en 'n mens ontmoet ongelowiges op 'n daaglikse basis. Dit het sy uitdagings en soms is die aanslag op Christene vel, maar Karien som die situasie soos volg op: “Jy het nie 'n klomp Christene om jou nodig om 'n Christen te wees nie”.

Hulle was as gesin in Suid-Afrika nooit so betrokke by 'n geloofsgemeenskap soos hier in Brisbane nie. Pieter het in Suid-Afrika op die finansiële kommissie gedien en was by geleentheid leier-diaken en -oudeling. Hier in Brisbane het hulle as egpaar egter 'n bediening en hulle kleingroep het al vier nuwe groepe tot stand gebring. Hulle het ook as egpaar begin om 'n Engelse vertaling van die Bybel (NIV-vertaling) te lees en sal dit vir almal aanbeveel. Hulle hou ook stiltetyd in Engels en Pieter is verbaas oor Karien se goeie kennis van die Engelse taal.

Suid-Afrika is en bly vir die Venters 'n wonderlike land. Pieter sien egter nie 'n langtermyn toekoms vir sy kinders nie. Hy beskou die rigting waarin die land beweeg as in die rigting van 'n derdewêreldse land. “Zimbabwe vra aanpassing en die Suid-Afrikaners sal ook moet aanpas,” meen Pieter. Karien is meer positief oor Suid-Afrika en glo dat dit 'n opwindende tyd in die land se geskiedenis is. Sy kan God se hand in die land (Suid-Afrika) sien en glo dat die Here besig is om ons tereg te wys.

Ten slotte noem hulle dit dat daar ook uitdagings en probleme in Australië is. Vir hulle is die toekoms van hulle kinders en spesifiek om 'n gelowige huweliksmaat te kry, hoog op hulle gebedslys. Hulle sien hulself as twee mense met vier kinders, wat as Christene aan die Here gehoorsaam was en hulself nou in Australië bevind. Hulle kinders en kleinkinders sal uitbrei en hopelik 'n impak op hulle onmiddellike omgewing hê. Hulle gebedslewe word hierop gefokus en hulle glo dat die groeiende geloofsgemeenskap in Mansfield 'n sinvolle bydrae tot die plaaslike gemeenskap maak deur middel van die uitreikbediening van selgroepe.

2.4 Immigrasieverhaal van Anton en Suzet Muller

Anton en Suzet Muller se verhaal begin deurdat hulle saamstem dat hulle nooit regtig geïmmigreer het nie. Wanneer hulle terugkyk na die immigrasiebesluit, is hulle twee hoofredes dat hulle vir hul kinders 'n beter toekoms wou verseker en dat Anton 'n werksaanbod in Brisbane ontvang het. Suzet brei hierop uit deur te sê: “Ons idee was dat indien dit nie uitwerk nie, dan gaan ons terug Suid-Afrika toe.” Hulle woon nou al drie jaar in Brisbane.

Anton was ongelukkig in Pretoria en sou drie jaar gelede ook 'n ander werkseleentheid in Suid-Afrika oorweeg het. Hulle het op daardie stadium Brisbane ook oorweeg omrede sy suster hulle vantevore in Brisbane gewoon het. Sy suster-hulle het egter teruggetrek na Pretoria toe om weer naby aan die familie te wees. Die Mullers kon nie die familie vooraf inlig oor hulle besluit nie, want die werkseleentheid in Brisbane het redelik vinnig 'n realiteit geword.

Suzet se ouers het die nuus volgens hulle “sleg gevat,” want drie uit hulle vier kinders het alreeds geïmmigreer en nou het Suzet as hul vierde kind ook besluit om in die buiteland te gaan woon. Hulle as ouers en grootouers is hartseer, maar laat Anton en Suzet nie skuldig voel nie. Hulle berus hulle by die besluit. Anton se pa verlang ontsettend baie na hulle en sal gereeld sê dat Anton moet onthou dat daar nog werk in Suid-Afrika is. Anton het sy werk onlangs in Brisbane verloor as gevolg van die ekonomiese klimaat wat verskeie maatskappye genoodsaak het om te her-struktureer. Hy hou sy opsies na Suid-Afrika toe oop. Hy het sy vorige werkgewer reeds gekontak en hou per e-pos kontak met die moontlikheid om terug te gaan na Suid-Afrika.

Hulle daaglikse realiteit wys 'n verlange na die weeklikse kuier by Anton se ouers uit. Suzet het altyd lekker gekuier en mis die grootouers se kuier met hulle kleinkinders. Hulle verlang ook na die voorreg om die kinders by die grootouers te kon laat kuier, terwyl hulle dan die geleentheid gehad het om uit te gaan. In Brisbane is dit anders. Suzet stel dit soos volg: “'n Mens mis jou ouers omdat jy nie van vriende dieselfde kan verwag as van familie nie.”

Anton en Suzet sien hulleself as introverte en besef dat vriendskappe oor tyd gevorm word. Die interessante is egter dat hulle tog vinnig goeie vriende gemaak het. Die rede daarvoor vind hulle in die feit dat daar 'n definitiewe band met ander mense, wat deur dieselfde swaarkry van immigrasie gaan, bestaan.

Hulle beleef dit dat hegte vriendskapsbande gevorm word omdat mense die swaarkry deel. Hulle beskryf hulle vriende as geloofsvriende.

Hulle realiteit in Brisbane is ook gevorm deurdat die maatskappy wat vir Anton die werkseleentheid aangebied het, ook hulle skuif na Brisbane geborg het. Dit het beteken dat die vlugte vir hulle gereël is, die trek vir hulle betaal is en dat hulle geweet het dat alles in plek sou wees met hulle aankoms. Anton sou dadelik kon begin werk.

Dit was vir hulle lekker om uiteindelik op die vliegtuig te wees, want die laaste twee weke in Suid-Afrika was dit baie swaar om almal te groet. Anton het hard gewerk om alles oor te gee en het onder geweldige spanning gewerk. Hy voel egter skuldig dat hy teen die einde van hierdie tydperk moeg en ongesellig was tydens die laaste ete by sy ouers se huis.

Suzet besef dat haar ma baie hartseer was en die feit dat sy gehuil het, was anders as altyd, want haar ma is gewoonlik 'n baie sterk mens. Suzet besef dat die immigrasie-realiteit haar ma diep geraak het. Tog ondersteun haar ma hulle in hulle keuse en spreek dit uit dat sy weet dat hulle nou 'n "beter lewe" het as wat hulle gehad het.

Hulle lewens het drasties verander. Suzet vind dat haar lewenskwaliteit baie verbeter het. Sy kan in die middestad vir die stadskoor sing en daarna elf uur in die aand veilig met die bus huis toe ry. Sy besef nou eers hoeveel sy haar vryheid waardeer. Hulle het vantevore in Suid-Afrika in 'n sekuriteitskompleks gewoon en Anton stel die feit dat hy nooit 'n vuurwapen besit het of sleg geslaap het nie, maar Suzet was besorg oor haar eie veiligheid en het soms onveilig gevoel. Sy het byvoorbeeld nie gevoel dat dit veilig genoeg was om op haar eie

te gaan draf nie. Nou is dit anders; sy gaan maklik alleen met die kinders na 'n park toe en geniet dit sorgeloos.

Suzet voel egter dat sy 'n rustiger lewe in Pretoria gehad het. Sy voel nou meer gespanne as toe sy in Pretoria was. Sy kon met haar vriendinne gaan tee drink en haar bediende kon aandag gee aan die klein dingetjies. Suzet moet nou aandag gee aan al die detail tuis en net om die huis skoon te hou en die kinders op skool te hou is 'n veel groter taak, omdat dit daarop neerkom dat sy alles self moet doen. Tog voel hulle dat die Australiese manier van doen anders is. Die Australiërs is nie so perfeksionisties oor hulle huise nie en laat dinge maar oorstaan tot 'n geskikte tyd. Suzet beleef dit dat hulle baie ontspanne mense is, maar sy voel dit gaan haar nog lank neem om self hierby aan te pas. Die feit dat sy so baie aandag aan detail moet gee, maak haar gespanne. Almal in Australië werk ook nie voltyds nie. Suzet werk net twee dae 'n week. Baie mense verkies om nie voltyds te werk nie, sodat hulle tyd by die huis het vir al die huishoudelike take.

Anton voel dat sy lewenskwaliteit laer is as wat dit in Pretoria was. Hy is gereeld verontref deurdat hy in Brisbane van openbare vervoer gebruik moes maak na sy werk en terug. Daar was ook verskeie slegte ervarings wat hy by die werk gehad het en hy het dit dikwels beleef dat hy onregverdig behandel is. Anton se hele ervaring by die werk was negatief en dit was vir hom moeilik om elke dag werk toe te gaan. Suzet het naderhand begin skuldig voel omdat sy gelukkig was in Australië, terwyl dit met Anton sleg gegaan het. Verder het Anton boonop siek geword en probleme met sy gewigte gehad. Die pyn was ondraaglik. Hy besef egter dat die siekte hom ook in Suid-Afrika sou plattrek, maar dit het bygedra tot die swaarkry wat hy in Australië beleef het.

Hy beleef Brisbane egter nie negatief nie, alhoewel sy werksomstandighede en sy gesondheid dit vir hom moeilik gemaak het die afgelope drie jaar in 'n nuwe

land. Hy beskou dit nie as noodwendig sleg dat hy sy werk verloor het nie, omrede hy in elk geval op 'n daaglikse basis ongelukkig was. Anton beleef dit dat Suid-Afrika finansiëel veiliger sou wees in die huidige ekonomiese klimaat, omrede dit goedkoper is om daar te leef en 'n mens dus langer sonder 'n inkomste sou kon oorleef. “Mense in Brisbane ken jou ook nie in die werksomgewing nie en jou geskiedenis en werkservaring is baie werd in Suid-Afrika, maar nie noodwendig in Australië nie. Wanneer jy op soek is na werk is Australiese ervaring al wat regtig tel,” beweer Anton vanuit sy huidige omstandighede. Die Australiese regering het prosedures in plek om mense by te staan wat hulle werk verloor het. Die finansiële ondersteuning wat die regering gee is egter nie genoeg om 'n lewe te maak nie. Dit is slegs 'n vorm van ondersteuning.

Die taalkwessie is moeiliker as wat 'n mens verwag. Suzet getuig dat sy na twee jaar eers die Australiese ma's by die skool regtig begin verstaan het. Daarmee bedoel sy dat dit aanvanklik moeilik is om die Australiese uitspraak te verstaan, maar dit is die maklikste van die uitdagings om te oorbrug in die verstaansproses. Die Australiërs gebruik spesifieke uitdrukkings en dit wat hulle werklik bedoel, neem 'n tyd om aan gewoond te raak en te verstaan.

Anton glo die meeste mense in Australië is nie gelowig nie en gevolglik het hulle 'n heel ander wêreldbeeld as Christene. Suzet beleef dit dat sy baie in haar geloof gegroei het in Brisbane. Sy begin al hoe meer om God se hand in alles te sien. Suzet dink dat baie meer mense in Suid-Afrika sê dat hulle Christene is, maar sy beleef dat Australiese Christene anders is. Daar is geen druk op hulle om Christene te wees nie; trouens die norm is dat mense nie gelowig is nie.

Anton en Suzet het ingeskakel by die 'Christian Reformed Church' in Mansfield, Brisbane, omrede hulle 'n gemeentelid se broer geken het in Suid-Afrika. Dit was egter net die begin van hulle reis in die gemeente. Op die oomblik behoort hulle

aan die geloofsgemeenskap in Mansfield omdat hulle goeie vriende het en omdat hulle glo dat die gemeente 'n verskil maak in mense se lewens. Mense in die gemeente is gemaklik met mekaar en aanvaar mekaar. Die gemeente en veral die kleingroepbediening het Suzet gehelp om geestelik te groei. Die selgroep waaraan hulle behoort, het haar sterk gemaak en toegerus vir die skool waar sy nou werk. Sy beleef dat sy in Australië 'n groter verskil maak op Koninkryksvlak. In Suid-Afrika was sy meer in haar geriefsone.

Anton beaam dit dat hulle hier in situasies beland waar hulle nie anders kan as om te getuig nie. Anton het 'n kollega by die werk gehad wat begin uitvra het oor Christenskap en hulle het met vriendskapsevangelisasie uitgereik na die familie en hulle ook uitgenooi na die kerk toe. Die hele gesin het die uitnodiging aangeneem en 'n deurlopende verhouding het ontstaan net omdat Anton as 'n Christen uitgestaan het by die werk. Suzet beleef dit dat die geestelike nood in Australië groot is.

Suzet glo dat die Here 'n mens hier op 'n unieke manier gebruik, maar dat Hy jou ook netsowel in Suid-Afrika sou kon gebruik. Hulle het geïmmigreer as gelowige mense, maar hulle beleef dit nie dat hulle met 'n roeping Australië toe is nie. Hulle glo dat hulle as gelowiges in Australië woon en werk.

Volgens Anton is die Australiese kultuur meer gemaklik as die Suid-Afrikaanse kultuur. Hy beskryf hoedat die Australiërs nie oor die detail bekommerd is nie. Sy kollegas het alreeds na die eerste twee dae van werk aan 'n projek, begin skryf aan 'n verslag – dit is iets wat vir Anton ondenkbaar is, omrede daar op daardie stadium nog te veel praktiese werk is om te doen!

Suzet maak die volgende positiewe opmerking: “Australiërs sien nie neer op mekaar nie.” Een van hulle kinders se vriende se pa ry 'n stukkende ou motor

en dit maak nie saak as hy met die motor by die skool opdaag nie; selfs die Eerste Minister van die land ry “net ‘n Ford”. Anton bevestig ten slotte Suzet se siening met die volgende opmerking: “Hier maak dit nie saak of jy ‘n dokter is en of jy by Mc Donalds werk nie.”

Anton en Suzet sal alles in die stryd werp om op hierdie stadium eerder in Brisbane te bly, as om nou terug te keer na Suid-Afrika.

2.5 Immigrasieverhaal van Jaco en Linda Botha

Jaco en Linda Botha het besluit dat Jaco vooruit na Brisbane sou vlieg om solank al die praktiese aspekte ten opsigte van die immigrasieproses te hanteer. Sy doel was om ‘n blyplek voor te berei vir Linda en hulle seun Con. Dit het Jaco ongeveer drie weke geneem om alles in plek te kry. Die praktyk van sake was dat hy gereeld na ‘n internetkafé moes gaan om toegang tot die internet te verkry, ten einde werk te soek en ook om behuising te verseker.

Die vlug en die ervaring daarrondom was vir hom traumaties, veral omdat hy almal in Suid-Afrika moes groet en alleen na Brisbane moes vlieg. Dit was nie net sy uitgebreide familie wat sou agterbly nie, maar Linda en Con sou ook eers later by hom aansluit.

Linda se herinneringe van hierdie tyd was dat sy doodmoeg was. Dit was vir haar moeilik sonder Jaco in Suid-Afrika en sy kon nie wag om self in Australië te kom nie. Dinge is vererger deurdat hulle ‘n slegte vlug gehad het en boonop met vertraging moes rekening hou. Van hulle bagasie het ook weggeraak en in ‘n

vreemde land met weinig ondersteuning is 'n mens afhanklik van elke kilogram wat die lugredery jou toelaat om saam te dra.

Aanvanklik het dit vir haar gevoel asof hulle met 'n lang vakansie weg is. Die snaaksste ervaring vir Linda was dat sy nie geweet het waar Noord of Suid in die nuwe land is nie. Dit het haar ontstel, omrede sy iemand is wat in Suid-Afrika rigtingvas was en sy nie die gevoel om rigtingloos te wees kon verdra nie. Dit het met die verloop van tyd reggekome, omrede Jaco haar in die diep kant ingegooi het en sy met die Referdex (padkaart) van Brisbane hulle roetes moes beplan en navigeer.

Linda onthou hoedat die familie haar met gemengde gevoelens gegroet het. Haar ouers het hulle baie aangemoedig en selfs finansieel ondersteun. Linda se pa was destyds terminaal siek en hulle beplanning is steeds dat Linda se ma by hulle sal aansluit na haar pa se afsterwe. Hulle was intussen in Suid-Afrika om haar pa te begrawe en haar ma is van plan om vir die tweede keer te kom kuier en ook haar sake in orde te kry om self te immigrer.

Jaco se ouers het hulle immigrasie-besluit egter baie moeilik ervaar. Jaco se broer is in Suid-Afrika tragies oorlede en hierdie gebeure het hul besluit om te immigrer vir sy ouers baie meer intens gemaak. Veral Jaco se pa het dit ervaar dat hy sy tweede seun ook verloor het. Jaco verwys daarna dat sy pa dit spesifiek so verwoord het. Sy suster het in hierdie tyd toe die druk begin voel as enigste kind in Suid-Afrika, wat verantwoordelik was om haar ouers te ondersteun. Op hierdie stadium oorweeg sy ouers dit egter ook om te immigrer en hulle het reeds om permanente verblyfreg in Australië aansoek gedoen. Jaco en Linda hoop om voor die einde van 2010 sy ouers aan huis by hulle te ontvang, met die doel om vir hulle 'n eie blyplek op hulle erf aan te bou.

Jaco het die afskeid op die lughawe baie negatief beleef. Hy het op 'n stadium besluit om vroeër deur doeane te gaan, net om weg te kom van die “dooie gevoel” wat tussen hom en sy familie in die vertreksaal geheers het. Dit het beteken dat hy 'n uur op sy eie gehad het voordat hy toegang tot die vliegtuig kon kry. Vir hom was dit 'n lang, moeilike vlug en hy het oor die algemeen net na die skerm, wat afstande rakende die reis beskryf en opdateer soos wat die vlug vorder, gestaar. Dit alles het verander die oomblik toe hy in Sydney geland het. Sy hele lewe het toe oor oorlewing gegaan. 'n Plek om te bly, 'n vervoermiddel en werksmoontlikhede sou prioriteit geniet.

Jaco het slegs kontak gehad met twee Suid-Afrikaanse gesinne voordat hy in Brisbane aangekom het. Linda se suster en haar man was net 'n paar weke langer as Jaco in Australië en hulle het hom aanvanklik tydelik in hulle huis ingeneem. Tweedens was daar ook 'n oud-kollega se broer in Noosa, wat twee ure noord van Brisbane geleë is. Jaco het nie besef dat Noosa eintlik ver uit Brisbane is nie en was afgehaal toe die persoon hom nie op die lughawe wou kom haal nie. Hulle het dus geen verdere kontak gehad nie. Daar was geen sprake van 'n ondersteuningsstelsel nie.

Linda se skoonouers het nie lughawe toe gekom om te groet toe sy en Con na Australië vertrek het nie. Hulle het nie vir 'n tweede keer vir die afskeid kans gesien nie. Tog was Linda positief omdat sy na Jaco verlang het en hulle weer as 'n gesin bymekaar sou wees. Con het 'n halfuur nadat die vliegtuig opgestyg het besef wat regtig aangaan en toe erg begin huil. Linda kon toe maar net saam met hom huil en saam het hulle hul hartseer gedeel, sonder woorde, want sy het nie geweet wat om te sê nie...

Jaco is nou gelukkig in Australië en het redelik vinnig nadat hy hier aangeland het, tot die oortuiging gekom dat die keuse om te immigrer die regte besluit was. Linda is egter anders. Sy sukkel soms wanneer sy deur boeke of tydskrifte blaai

wat oor Suid-Afrika gaan. Dit laat haar emosioneel reageer omdat sy baie na Suid-Afrika verlang. Die mees onlangse ervaring was 'n dokumentêre program wat oor Suid-Afrika gehandel het. Volgens Linda het Jaco 'n kognitiewe besluit geneem, maar vir haar as vrou is daar baie emosie betrokke. Sy stel dit soos volg: “Die besluit om te immigrer noodsaak dat 'n mens emosioneel leeg getap word in die proses om as immigrant 'n nuwe lewe in 'n nuwe land te maak.”

Vir Jaco was dit veral moeilik toe hy nog moes werk soek. Hy onthou hoe vinnig hulle hulle rande uitgeleef het, omdat vyf rand ongeveer net een dollar werd was. Hy het verwerping beleef omrede hy nie in die rekenaar bedryf kon werk kry nie. Die Australiërs het volgens hom nie belang gestel in sy spesifieke vaardighede nie. Jaco het toe uitgespring en handarbeid by 'n konstruksie maatskappy begin doen. Die gedagte was om dit net te gebruik as 'n trappie om Australiese werkservaring op te doen. Hy moes letterlik “kruie stoot, graaf gooi en pik slaan”. Jaco kan in retrospek sien dat dit vir hom goed was omdat hy fisies kon werk en so van sy frustrasies kon ontslae raak. Hierdie werksgeleentheid het ook in 'n pos ontwikkel waar hy tans in die kantoor na die rekenaars van die onderneming omsien en sy huidige werksbeskrywing maak voorsiening vir sy eerste liefde, rekenaars, alhoewel dit nie die enigste komponent van sy werk is nie.

Die besluit om te immigrer was vir hulle 'n “suiwer stap in die geloof.” Linda sê dat “hulle daarvoor gebid het en male sonder tal besluit het die antwoord is nee, totdat hulle die groen lig gekry het.” Die wil van die Here was daarna duidelik in alles wat hulle aangepak het. Hulle glo van die begin af dat dit die Here se wil was dat hulle moes immigrer. Aanvanklik het familie en vriende dit nie so gesien nie. Hulle is daarvan beskuldig dat hulle weghardloop uit 'n moeilike situasie in Suid-Afrika en dat dit nie die regte ding is om te doen nie.

Volgens Linda is haar lewenskwaliteit op sy beste wanneer sy slaap, want sy slaap rustig in Australië. In Suid-Afrika was sy vreesbevange as daar 'n geluid in die huis was terwyl hulle geslaap het. Hulle glo ook albei dat hulle algemene lewenstandaard verhoog het. Hulle kan buite vleis braai sonder vrees, hulle motors staan buite in die straat sonder dat dit gesteel word en misdaad is oor die algemeen gering.

Die hoofrede vir Jaco en Linda se immigrasie was egter hulle kind, Con. Hulle dogtertjie, Anita, is in Australië gebore en dit maak haar 'n Australiese burger. Hulle glo dat hulle kinders in Australië baie beter geleenthede het en dat hulle 'n goeie toekoms ingaan. Jaco was altyd besorg oor Linda en Con se veiligheid tuis wanneer hy nie daar was nie. 'n Tweede bekommernis was dat hy sy werk sou verloor en dat hulle dan nie 'n heenkome sou hê nie. Dit het by hom 'n gevoel van magteloosheid gelaat. Die skuif na Australië het hierdie vrees egter vir hom aangespreek en weggeneem.

Jaco en Linda glo dat 'n gebore Suid-Afrikaner moet aanpas om in die Australiese kultuur aanvaar te word. Hulle beleef dit dat die Australiërs hulle as “*nuwe* Australiërs” aanvaar. Dit beteken dat hulle altyd immigrante sal wees. Tog is mense in die samelewing oor die algemeen positief oor Suid-Afrikaanse immigrante. Hulle glo dat hulle kinders as Australiërs aanvaar sal word en nie as nuwe Australiërs gereken sal word nie. Linda sê dat Australiese ouers hulle kinders anders opvoed. Dit neem 'n tydjie om te besef wat aanvaarbare gedrag in die nuwe kultuur is. Een voorbeeld hiervan is die wyse waarop Suid-Afrikaners hulle kinders in die openbaar dissiplineer. Sy het 'n paar slegte aanmerkings verduur omdat sy streng was met haar kinders. Ten spyte hiervan het sy tog goeie vriendskappe met Australiese ma's gesluit en skakel sy nou gerieflik op sosiale vlak in.

Hulle aanvanklike geestelike tuiste was by 'n inter-denominasionele Afrikaanse kerk wat nie meer bestaan nie. Hulle het as gevolg van die sameloop van omstandighede in die kerk seergekry. Hulle voel dat hulle hul vingers verbrand het en is bekommerd wanneer daar net Suid-Afrikaners in 'n geloofsgemeenskap bymekaar is. Dit is vir hulle 'n onnatuurlike situasie.

Hulle woon ongeveer 50 minute se ry van die gemeente van Mansfield af waar hulle tans aanbid. Hulle is van die mense wat die verste ry om die gemeentekerk by te woon. Die rede vir hierdie opoffering is dat hulle dit beleef dat hulle broers en susters in Christus in Mansfield het. Hulle beleef die gemeente as God se familie en dit was veral die Australiese Christenvriende wat hulle in tye van nood bygestaan het. Hulle sien mede-Christene as ware broers en susters, wat beteken dat hulle sekere mense enige tyd van die dag of nag kan bel as daar 'n krisis is. Dit skep 'n gevoel van vrede in hulle gemoed.

Die vraag: "Waarom wil die Here julle in Australië hê?" antwoord hulle soos volg: "Ons seun, Con, het 'n unieke probleem. Die Australiese regering ondersteun kinders wat in die hoofstroom sukkel baie goed en hulle akkomodeer hom op 'n besondere wyse by die skool. In Suid-Afrika sou ons waarskynlik 'n groter probleem gehad het."

Linda het na die vorige negatiewe gemeente-ervaring in Australië 'n geloofskrisis beleef tot by die punt waar sy nie meer geweet het wat sy regtig glo nie. Die geloofsgemeenskap in Mansfield het haar in die geloof laat groei en dit is haar belewenis dat hulle weekliks nader aan die Here groei. "Kerkwees hier is anders omdat jy uit jou gemaksones is," sê Linda. "Hier word alles getoets en nie as vanselfsprekend aanvaar nie. Jy as persoon word nie gereken nie. Jy het nie 'n geskiedenis in hierdie land nie. Jy is 'n nuwe immigrant. Dit dwing jou op jou knieë". Jaco en Linda sien hulleself as diensbaar aan God en die gemeente. Hulle vra na die wil van die Here vir hulle nuwe lewe in Australië."

Die positiewe van Australië vir die Bothas is dat almal gelyk geag word. Dit maak nie saak watter werk jy doen of waar jy gestudeer het of watter tipe motor jy ry nie. Jaco en Linda stem saam: “Hulle reken jou vir wie jy is en nie vir wat jy het nie.”

Ten slotte gee hulle redes waarom hulle weer die keuse sou uitoefen om te immigrer: hulle het goeie vriende gemaak wat vir hulle soos familie is, hulle kwaliteit van lewe en gesinslewe is ‘n vreugde en hulle het ‘n geloofsverdieping ervaar. Daar is egter een waarskuwing en dit is dat immigrasie baie druk plaas op ‘n huwelik. Vir hulle is dit belangrik dat albei huweliksmaats wat wil immigrer vooraf daarvoor saamstem, alvorens die immigrasieproses aangepak word.

Linda se slotopmerking is: “Australië is nie Suid-Afrika nie, maar dis ‘n wonderlike land.”

2.6 DIE PROSES VAN ‘LUISTER NA ERVARINGE’ WORD DIE ‘BESKRYWING VAN ERVARINGE’ DEUR MIDDEL VAN INTER-DISSIPLINÊRE INTERPRETASIE

Die proses van luister na die bogenoemde verhale word nou in ‘n volgende rondte van kommunikasie voortgesit deurdat spesifieke respondente gevra word om deel te word van die gesprek en vakkundige bydraes te lewer. Hoofstuk 3 word dus aan die bydraes van die respondente gewy, waarna daar na die interpretasie van ervarings oorgegaan sal word.

Die metodiek wat Müller (2008:1-18) voorstel word in hierdie studie gevolg omrede dit 'n post-fundamentele perspektief op 'n inter-dissiplinêre narratiewe studie voorstel en sal stap vir stap verduidelik word, soos wat die interpretasieproses in hoofstuk 3 ontvou.